

- природокористування: конструювання та дизайн» (17–18 квітня 2025 року). Факультет КД. НУБіП України. Київ. С. 29 – 30.
4. Загурський А. О. (2025). Склад та основні характеристики типів гальмівних колодок. Збірник тез доповідей VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Автомобільний транспорт та інфраструктура» (17–19 квітня 2025 року). НУБіП України. Київ. С. 135–138.
 5. Ружи́ло З. В., Новицький А. В. (2016). Огляд теоретичних досліджень надійного функціонування систем «ЛМС» під впливом технічного обслуговування і ремонту. Науковий Журнал «Технічний сервіс агропромислового, лісового та транспортного комплексів». Харків. Вип. 2. С. 223–231.

УДК 330.131

ВИЗНАЧЕННЯ ВЕЛИЧИНИ РИЗИКУ: ЗНАЧУЩІСТЬ ТА ЙМОВІРНІСТЬ

Іваненко В.С., valeria857@ukr.net

*Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту
населення Миколаївської міської ради*

Курепін В.М., kypins@ukr.net

Миколаївський національний аграрний університет

Ризику можна інтерпретувати як функціональну залежність між імовірністю реалізації небезпечної події та очікуваною величиною її наслідків. Завдання кількісного оцінювання ризику полягає в визначенні його числового рівня та проведенні ранжування факторів небезпек відповідно до їхнього внеску до загального показника. Це дозволяє ідентифікувати найбільш значущі ризики та забезпечити пріоритетність у розробці заходів управління ризиками [1].

Деякі ідентифіковані небезпеки можуть бути досить значними, що зумовлює потребу їх систематизації та ранжуванні за критерієм величини ризику. На практиці, з огляду на обмеженість ресурсів і неможливість одночасної ліквідації всіх небезпек, планування заходів із забезпечення безпеки має здійснюватися в порядку пріоритетності, визначеної рівнем ризиків. Визначення величини ризику здійснюється лише в умовах, що відповідають моменту контролю. Процедура оцінювання повинна ґрунтуватися на об'єктивних даних та погоджених критеріях [2]. В межах експертної

групи необхідно досягати консенсусу щодо рівня ризику, уникаючи його необґрунтованого завищення чи заниження.

Величина ризику є функцією ймовірності реалізації небезпечної події та рівня серйозності спричинених нею наслідків. Під рівнем серйозності слід розуміти масштаб шкоди, заподіяної здоров'ю людини внаслідок даного події. Оскільки небезпечна ситуація здатна спричиняти наслідки різного характеру та тяжкості, в процесі документування оцінки ризиків їх величину слід зазначати з позиції обумовлених наслідків та з урахуванням масштабу.

При необхідності сукупна величина може визначатися за декількома наслідками [3]. На серйозність наслідків можуть впливати такі фактори: характер заподіяної шкоди (незначний/значний); широта наслідків (скільки осіб постраждало); повторюваність шкідливого впливу; тривалість шкідливого впливу (коротка/тривала). Можливість та серйозність можна оцінити різними методами.

Визначення ступеня тяжкості наслідків, особливо при аналізі небезпечних випадків та оцінюванні шкоди здоров'ю, має здійснюватися з урахуванням компетенції спеціалістів у сфері медицини та гігієни праці. На ймовірність настання події впливає низка факторів як явного, так і латентного характеру, серед яких найбільш загальним є: частота та тривалість шкідливого впливу, можливість передбачення його появи, а також потенційні заходи щодо запобігання шкідливих дій.

Чіткі інструкції про те, якою мірою ймовірними виявляться події, дати неможливо. Проте, існує кілька настанов загального характеру визначення ймовірності небезпек [4]. У визначенні як серйозності наслідків, і ймовірності подій неможливо досягти абсолютної точності. Тому у визначенні рівнів ризиків має значення не так їх абсолютні величини, скільки відмінності різних ризиків за рівнями ймовірності та серйозності наслідків.

Ознаки ймовірності події:

- перша – малоімовірна - подія, що виникає рідко та нерегулярно;
- друга – ймовірна - подія, що виникає іноді, але нерегулярно;
- третя - висока ймовірна - подія, що виникає часто та регулярно.

На практиці прийнято три рівні серйозності наслідків та три рівні ймовірності шкоди. Спочатку визначають серйозність наслідків, спричинених ситуацією, за допомогою трьох різних позицій, а після цього оцінюють ймовірність заподіяної шкоди. На перетині трьох обраних напрямків виявиться величина знайденого рівня ризику [5]. Величини ризику від мінімального (мало значимий ризик) до максимального значення (неприпустимий ризик).

Отже, визначення величини ризику ґрунтується на поєднанні двох ключових параметрів: значущості потенційних наслідків та ймовірності їх настання. Поняття значущості ризику відображає масштаб і важливість можливих втрат чи негативних наслідків, тоді як ймовірність характеризує частоту або вірогідність реалізації небажаної події.

Використані джерела

1. Сухорукова А. Л., Єфімова А. М., Ізбаш В. М. Організація робочого часу та продуктивність: тайм-менеджмент для керівників та співробітників. Scientific achievements of contemporary society : proceedings of the 3rd international scientific and practical conference (London, United Kingdom, 10-12 October 2024). London : Cognum Publishing House, 2024. Pp. 640-648. <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/20667>.

2. Іваненко В. С., Курепін В. М. Управління професійними ризиками на вітчизняних підприємствах // Проблеми та перспективи розвитку охорони праці : матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів, м. Львів, 12 травня 2022 р. Львів : ЛДУ БЖД, 2022. С. 97-99. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11713>.

3. Сухорукова А. Л., Гаман А. С. Вплив глобалізаційних процесів на економічний розвиток і ринок праці в Україні // Інноваційна модернізація економіки України в умовах євроінтеграційних процесів : матеріали VIII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, (м. Кременчук, 27-28 листопада 2023 року). Кременчук : КрНУ, 2023. С. 80-83. <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/16414>

4. Іваненко В. С., Курепін В. М. Наближення національного законодавства до міжнародних норм з питань безпеки праці // OSHAgro – 2023: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 3 жовтня 2023 р.). Київ : НУБіП України, 2023. С. 66-69. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/15934>.

5. Сухорукова А. Л. Відновлення ринку праці в Україні: регіональні аспекти. Моделювання соціально-економічного розвитку в системі забезпечення продовольчої безпеки : зб. тез II Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Миколаїв, 08-09 трав. 2024 р.). Миколаїв : МНАУ, 2024. С. 49-50. <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/17825>.